

Poul Dam: Man må undskyldte mig, at jeg begynder med at pege på det akavede ved denne sag.

Hr. H. C. Toft mente ganske vist, at der var to forslag til behandling, regeringens og et fra SF, men sådan er det jo ikke. SF fremsatte ved begyndelsen af indeværende samling ligesom for 4 år siden lovforslag om valgretsalderens nedsættelse til 18 år. Det ligger stadig i udvalget, der er ikke afgivet betænkning om det. Hvis vi nu efter debatten i dag får et forslag til tredje behandling, som går ud på 18 år, ja, så kan vi altså trække vort forslag tilbage. Det havde været lige så nemt at vedtage det. Men det lader sig altså ikke gøre — og hvorfor det ikke lader sig gøre, ja, det ved alle og enhver. Man kunne måske sige, at det er en del af den tradition i vort politiske liv, som den ungdom, vi her snakker om, har sværest ved at forstå og affinde sig med. Man kunne måske også heri se et af motiverne for, at man gerne ville have en ungdom, der så friskere på tingene, med ind i det politiske arbejde.

Nå, det væsentlige er jo ikke, hvem der har fremsat forslagene, selv om man måske godt kan være glad for, at man fremsatte dem lidt før andre. Det væsentlige er, at de bliver gennemført. Vi kan nu efter behandlingen her i aften regne med, at vi har et forslag om 18 års valgret, og jeg regner sikkert med, at dette forslag vil blive bekræftet ved folkesafstemningen.

Debatten har hidtil fulgt de sædvanlige linjer, som vi kender fra første behandling af de to lovforslag engang i november måned. Der er bekymringen over, at myndighedsalderen er en anden, og der er bekymringen over ægteskabsalderen. Dertil vil jeg sige, at det ikke rører mig ret meget. Selv om vi fik de 20 år, ville myndighedsalderen og valgretsalderen også være forskellig, men jeg er da helt villig til at tage en myndighedsalder og en ægteskabsalder på 18 år. En ægteskabsalder på 18 år er allerede foreslået fra SFs side i vort forslag til en ny lov til erstatning af ægteskabsloven, og jeg er glad for, at hr. Tastesen er nået til det samme resultat nu.

Modargumenterne er ikke så forfærdelig interessante. Jeg kan heller ikke have nogen som helst respekt for det argument: vi skal hellere vedtage de 20 år, for tænk, hvis

vælgerne nu siger nej til de 18 år. Ja, hvis vælgerne virkelig, forledt af en propaganda, som måske har ganske store medier til sin rådighed, skulle sige nej til de 18 år, så må vi tage det nederlag. Jeg tror det ikke, men vi må tage det, og det er bedre at tage nederlaget på de 18 år end at tage denne halvvejsløsning på 20, som ikke har nogen som helst reel begrundelse.

Man har for nylig fået 18 års valgret i et stort land, som er beslægtet med os, nemlig England. Hr. Kofoed mente, at det var noget, der kom med i farten i forlængelse af en diskussion om 18 års myndighedsalder. Jeg tror nu ikke helt, det var sådan, det gik til. I hvert fald har jeg meget nøje læst de engelske parlamentsforhandlinger om 18 års valgret. Det er en ganske overordentlig spændende læsning; der er mange argumenter af den slags, som vi har hørt her i dag, og der er også mange gode argumenter — de sidste for 18 års valgret. Englænderne er gået ind for 18 års valgret og for 18 års myndighedsalder, og de har gjort det med stor begejstring og med en argumentation, som vi kunne lære ganske overordentlig meget af.

Nogle af de argumenter, som fremføres for 18 års valgret, giver jeg ikke så frygtelig meget for. Man taler om at vise ungdommen tillid og en masse andre pæne ting. Jeg er bange for, at der er noget nedladende i det, som vi skal vare os for. Jeg tror, at man simpelt hen må sige: med den ungdom, vi har i dag, er det fuldstændig meningsløst ikke at give den valgret. Vi, der har børn i den pågældende alder, og vi, der som pædagoger omgås unge i den alder, ved, at det er en aktiv og energisk gruppe, som har en helt selvfølgelig plads i det moderne samfund, og som helt selvfølgelig ikke alene kræver medbestemmelsesret, men også har medbestemmelse i kraft af deres væsen, i kraft af deres hele virke. Det skal de have lov til; det er rigtigt, det er godt; det er nyttigt, at det er sådan, og det er et meningsløst forsøg fra den ældre generations side på at holde ungdommen nede, hvis man vil formene den valgretten. Valgretten til de 18-21-årige er simpelt hen en selvfølgelighed. Hvis man endelig ud fra nogle gammeldags opfattelser af tingene skulle sige, at ungdommen ikke er ansvarsbevidst nok, så er der kun én ting at sige, som enhver pædagog